

PÜNKÖSD ÜNNEPE

(FŐÜNNEP, PIROS)

"Amikor beteltek Pünkösdsnek (Pentecostesnek, vagyis az Ószövetségben már előre jelzett ötvenes számnak) napjai, az apostolok mind együtt voltak ugyanazon helyen; zaj támadt hirtelen az égből, mint a heves szélvész... és beteltek Szentlélekkel." (ApCsel 2,1 - 11.).

Krisztus tehát teljesítette ígéretét: "Kérni fogom az Atyát, és más Vigasztalót küld nektek..." A Szentlélek elküldése teljesíti ki a Húsvét ünnepét, mert Húsvét hatásai csak Pünkösds után a Szentlélek által kezdhettek érvényesülni. A Szentlélek a harmadik isteni Személy, az Atyát és Fiút összekötő személyesült Szeretet. Az isteni végrehajtó, megvalósító erő különleges hordozója. Ezért méltán játszik kiemelkedő szerepet a Krisztus által megszerzett megváltás érvényesítésében, az emberekhez való közvetítésében, vagyis a megszentelés művében.

A Szentlélek hatásai

1. És elkezdtek szólani különféle nyelveken, amint a Szentlélek adta nekik szólani." Pünkösds nyelvcsodájában - éppen fordítva, mint egykor a bábéli nyelvzavarban - a Szentlélek *egybegyűjtötte* azt, ami azelőtt szétszórt volt, egységbe forrasztotta az eddig különbözőt. "Ki mindeneket egybetart" - énekeljük az Introitusban. Az emberek e szent összegyűjtése, gyülekezete: az Egyház (Ecclesia). Pünkösds az Egyház születésnapja.
2. "Szétoszló tűznyelvek jelentek meg..." Ugyanolyan tűzjelek között történt az *Újszövetség megkötése*, az új választott nép megteremtése, mint történt az Egyiptomból való kivonulás után 50 nappal a Sínai hegynél az Ószövetségé. E tűzjel egyben a Szentlélek átalakító hatását is jelzi. A Lélek minden keresztényt szent pecséttel jelöl, s ajándékaival sugallataival átformálja a lelkeket.
3. "Akkor Péter kilépett a nép közé..." Az eddig gyáva apostolok most az ige hirdetőivé lettek. A Szentlélek az *Egyház missziós, apostoli küldetésének* elindítója és állandó életbentartója.
4. Péter beszédében megmagyarázza, miképpen teljeseznek a jövendölések Jézus Krisztusban. Mindezt a Lélekben értették meg az apostolok, ahogy Jézus megígérte előre: "Ő majd megtanít titeket mindenre és eszetekbe juttat mindent." Ő az *Igazság Lelke*, a tévedhetetlen igazságnak, tiszta hitnek őre az Egyházban minden időben. "Nála van a szó értelme" - énekeljük az Introitusban. A káosz, a zavaros élmények, tisztázatlan szenvedélyek között, melyek a vallást is fenyegetik, a Szentlélek nemcsak a tűznek, lelkesedésnek, hanem a józan értelemnek is védője, adományozója, biztosítója.
5. Péter beszédének hatására aznap mintegy háromezer ember keresztelkedik meg. A mustármag most kezd növekedni, a tésztába vetett kovász most kezd el dolgozni. Eredménye pedig: egy szentségi átalakítás. A Szentlélek ma is *a szentségek létesítője*, osztozója az Egyházban.
6. A Szentlélek *védője és vigasztalója* ("Paraklétosz"-a) minden keresztény embernek. Ő tudja, mikor mire van szükségünk, hogy az élet küzdelmei közt össze ne roppanjunk. Ezt a segítséget kéri az ünnepi szekvencia.

Hogyan ünnepeljük a Pünkösdet?

Az Egyház évről évre szent várakozásban tölti a pünkösöd előtti napokat, mint az apostolok egykor Jeruzsálemben. A hívek magánimádságaiban gyakrabban kapjon hangot e napokban a Lélek hívogatása. Szép szokás a Pünkösöd előéjszakáját virrasztásban tölteni. Leghelyesebb ilyenkor a pünkösdi virrasztó zsolozsma elvégzése, de más ájtatosságokat is imádkozhatunk. A piros színű miseruhában mondott ünnepi mise énekei, olvasmányai, könyörgései, az ünnepélyesebb szertartások segítenek minket abban, hogy teljesebben átéljük a Szentlélek eljövételét. Ügyeljünk arra, hogy ne kössenek le minket e napon a különféle tavaszi programok, hanem a nagymise buzgó megtartása részesítsen az ünnep kegyelmeiből. Adjunk hálát e szentmisén bérnálásunkért is. Az ünnep gazdag tartalmának átéléséhez kevés egy szentmise. Vegyünk részt a délutáni vesperáson. Korábban ezt az ünnepet is egy héten át tartották. Ma legalább a pünkösdhétfői szentmisére menjünk el!

Introitus SPIRITUS DOMINI REPLEVIT (Bölcs. 1,7)

A Szentlélek mindent egybefogó isteni Erő, aki megtanít minket a szónak, az Ige által nekünk adott igének értelmére. Ő Krisztus húsvéti művének megerősítője (1. vers), a föld országainak egybegyűjtője (2. vers, vö. a nyelvek adományával), az ő szentélye immár nem egyetlen város, Jeruzsálem, hanem az egész földön elterjedt Egyház: innen osztja a hatalmat, hogy "Isten fiai legyünk", s innen ad erőt hozzá, hogy azok is maradjunk (3. vers).

(8. zsolnártónus)
67. zs.: Mutasd meg a te hatalmat, ó / Isten * erősítsd meg, amit közöttünk / tettél.
2. Föld országai. énekeljete az / Istennek * zengjete zsolnárt az / Úrnak. 3. Csodálatos vagy, Isten, a te szentélyedben + Izrael Istene, ő ad hatalmat és erőt / népének * áldott az / Isten. ANT. Dicsőség az Atyának és / Fiúnak * és Szentlélek / Istennek. Miképpen kezdetben vala most és / mindenkor * és mindörökkön örökké / amen. ANT.

Pünkösdi Kyrrie

Olvasmányközi énekek:

A/ 103. zsolt., 30. Az Úrnak és Éltestőnek szóló dicsőítés, hiszen ahogy "az Úr Lelke lebegett a teremtéskor a vizek fölött", ugyanúgy Krisztus az "újjászületés fürdője és a megújítás Lelke által" tett minket szabaddá, hogy reményünk szerint az örök élet örökösei legyünk (Tit 3,4-7). B/ Bensőséges fohász a Lélek alászállásáért. (Régi szokás szerint térdelve énekelték.)

A/ ALLELUJA. V/ Kibocsátod Lelkedet és életre / kelnek * megújítod a földnek / színét. Alleluja.

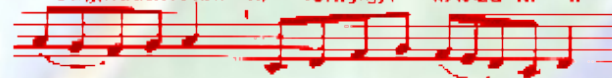
B/ ALLELUJA. V/ Jöjj el, Szentlélek Úristen + töltsd be híveid / szívét * és szeretetednek tüzeit gyullaszd föl / bennük. Alleluja.

Pünkösdi SZEKVENCIA

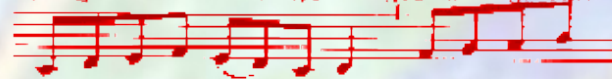
Az ezredforduló körül keletkezett csodálatos ünnepi vers, az Egyház fohászokdása a Szentléleknek az egyes hívők lelkében jelentkező munkálkodásáért. Sz: Babits M. ford. D: Liber Usualis.

Ve-ni, Sancte Spi - ri - tus, et e - mit - te
Jöjj, Szentlélek Is - ten, jöjj, arasd ki a

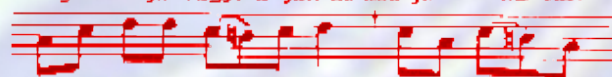
cae - li - nis lu - cis tu - ne ra - di - um,
mennye - k - hől lényes - sé - ged su - ga - rát,

Ve - ni, pa - ter pa - pe - rum, ve - ni, da - tor
Jöjj, ki ár - vak aty - ja vagy, jöjj, ki szí - vek

mu - ne - rum, ve - ni, lumen cor - di - um,
láng - ja vagy, a - ján - de - kos jó - ba - rát,

Conso - la - tor o - pi - me, dulcis ho - spes
Te vagy a Vi - gasz - ta - lás, drága ven - dég,

a - ni - mas, dulce re - fri - ge - ri - um,
Ie - ki Társ, te az é - des eny - hu - lés,

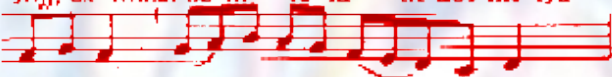
In lu - bo - re re - qui es, in ac - stu tem -
Gondok között nyu - ra - lom, hősé - el - ten

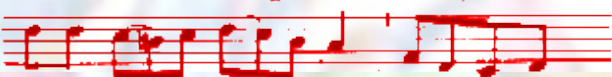
pe - ri - es, in fle - tu so - la - ti - um,
ol - tál - lom, zo - kogás - ban könnyü - lés,

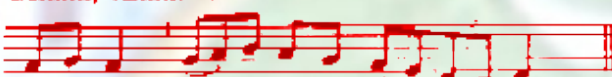
O lux be - a - tis - si - ma, re - ple cor - dis
Jöjj, és töltsd be hi - ve - id tit - kos mé - lyü

in - ti - ma tu - orum fi - de - li - um,
szí - ve - it bul - do - gi - tó é - gi - tűz!

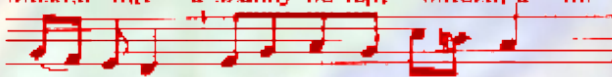
Si - ne tu - o nu - mi - ne ni - hil est in
Semmi, semmi Nel - kü - led az eny - ber - ben

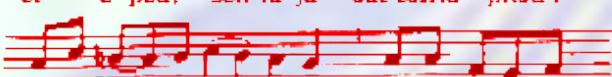
ho - mi - ne, ni - hil est in - no - xi - um,
nem le - het, semmi tisz - ta, sem - mi szűz,

La - va, quod est sor - didum, ri - ga, quod est
Muscá - mit a szenny he - let, öntözd, a - mi

a - ri - dum, sa - ná, quod est sau - ci - um,
el - e - ped, seh fá - já - sát csilla - pítsd!

Communio SPIRITUS QUI A PATRE (Ján 15,24 és 16,14)

A Szentlélek tevékenysége az Egyházban igazolta, megdicsőítette Jézus személyét és tevékenységét. De ugyanígy ő a mi megdicsőülésünknek is munkálója, melynek zálogát kapjuk áldozáskor. A zsoltár megértéséhez: Pünkösöd Isten győzelmi ünnepe (1. vers), ekkor telepítette le saját házában népét (Egyházalapítás, 2. v.), elküldte Vigasztaló, Védelmező Lelkét (3-4. v.). A Szentlélek eljövetele mint heves szélzúgás szólalt meg a földön, majd az apostolok szavában zeng tovább (7. v.), s mi csodálattal látjuk Istent mennyei országában és földi szentélyében (az Egyházban, a templomban: 8. v.).

A Lé-^dlek, ki az A-tyá-tól származik,
al-le-lu-ja, Ő majd megdicsőít engem, al-
le-lu-ja. (6. zsoltártónus)

67. zs.: Fölkel az Isten, és ellenségei szerte / futnak és menekülnek orcája elől, kik őt / gyűlölik. 2. Az igazak pedig vígan lakoznak és ujjonganak Isten / előtt és * gyönyörködnek / örömmel. ANT. 3. Énekeljetek az Istennek + dicsérjétek az Úr / nevét * utat készítetek annak, ki a felhőkön / vitetik. 4. Örvendeztetek az ő színe előtt + ki árvák atyja és özvegyek / védője * Isten az ő szent lakó/helyén. ANT. 5. Mutasd meg a te hatalmadat, ó / Isten * erősítsd meg, amit közöttünk / tettél. 6. Föld országai, énekeljetek / Istennek * zengjétek zsoltárt az / Úrnak. ANT. 7. Zengjétek Istennek, ki fölment az egek ege / fölé * íme hallatja hangját, hatalmas / szózatát. 8. Csodálatos vagy, Isten, a te szentélyedben + Izrael Istene, ő ad hatalmat és erőt / népének * áldott az / Isten! ANT.

Időszaki olvasmányközi ének:

Allelujás zsoltár

Al-le-lu-ja, al-le-lu-ja, al-le-lu-ja.
vagy:
Al-le-lu-ja, al-le-al-le-lu-ja.

(7. zsoltártónus)
9. zs.: Uram, teljes / szívemmel áldalak, - elbeszélem minden / csodás művedet. 2. Örvezdek és / ujjongok benned, - zsoltárral dicsőítem / fölséges neved. 3. Ítéletre készen / tartja trónusát, - és igazsággal ítéli a föld / összes nemzetét. 4. Így lett menedéke az / Úr a szegénynek, - szorongatott időkben / fellegvára. 5. Bízának benned, akik / ismerik szent neved, - mert nem hagyod el, Uram, akik / keresnek téged.

Forrás: Éneklő Egyház

